

Van: 5.1.2.e
Datum: 17 mei 2011
Betreft: aanvullende vragen, restrictiezinnen en probleempunten bij de herbeoordeling van de neonicotinoiden ikv voorbereiding overleg 23 mei a.s.

Imidacloprid

Spray uses: Admire en Admire-O-Teq

Direct exposure via spray

In-field:

Restrictiezin:

Dit middel is gevaarlijk voor bijen en hommels. Om de bijen en andere bestuivende insecten te beschermen mag u dit product niet gebruiken op in bloei staande gewassen of op niet-bloeiende gewassen wanneer deze actief bezocht worden door bijen en hommels. Gebruik dit product niet wanneer bloeiende onkruiden aanwezig zijn. Verwijder onkruid voordat het bloeit. Gebruik is wel toegestaan op bloeiende planten in de kas mits er geen bijen of hommels in de kas actief naar voedsel zoeken of na toepassing ingezet worden. Voorkom dat bijen en andere bestuivende insecten de kas binnenkomen door bijvoorbeeld alle openingen met insectengaas af te sluiten.

Discussiepunten:

- wanneer spreken we van bloei?
- handhaafbaarheid van zinsdeel 'niet-bloeiende gewassen wanneer deze actief bezocht worden door bijen en hommels' is twijfelachtig.
- is het geel gearceerde gedeelte voldoende duidelijk?

Off-field:

Restrictiezinnen:

Om bijen te beschermen is toepassing in de teelt van appel en peer op percelen die niet grenzen aan oppervlaktewater uitsluitend toegestaan indien gebruik wordt gemaakt van één van de onderstaande driftreducerende maatregelen:

Vóór 1 mei (kaal)

- *Tunnelspuit.*
- *Dwarsstroomspuit + venturidop + éézijdige bespuiting laatste bomenrij.*
- *Wannerspuit met reflectiescherm.*

Vanaf 1 mei (volblad)

- *Tunnelspuit.*
- *Dwarsstroomspuit + éézijdige bespuiting laatste bomenrij.*
- *Dwarsstroomspuit + reflectiescherm.*
- *Dwarsstroomspuit + sensorbesturing.*
- *Wannerspuit met reflectiescherm.*

With these restrictions, no direct adverse effects to bees from exposure in the off-field area are expected for all uses of Admire and Admire O-Teq.

Indirect exposure via systemic working mechanism

Nectar and pollen of the crop

Aanvullende vraag short-term risk:

- The applicant is requested to provide more information to show that the short-term risk via nectar and pollen of the field uses in floriculture, flower bulbs, tree nursery and perennials is low.

Mogelijke restrictie: alleen toepassing van het middel na de bloei van de betreffende gewassen toestaan.

Aanvullende vraag long-term risk:

- The applicant is requested to address the long-term effects of imidacloprid for all field uses of Admire O-Teq and Admire, e.g. by providing data on residues in nectar and pollen after spray application of imidacloprid and/or by providing long-term studies.

Mogelijke restrictie: alleen toepassing van het middel na de bloei van de betreffende gewassen toestaan.

For the dip treatment in flower bulbs, it is currently stated that flowering should be avoided altogether. Dit is geen realistische restrictie voor deze toepassing. Hoe hiermee om te gaan?

Nectar and pollen in succeeding crops

Based on all the available studies, it can be concluded that imidacloprid residues in nectar and pollen from succeeding crops are not expected to be higher than 2 ppb when these succeeding crops are untreated and sown in soils containing 13-25 µg a.s./kg soil.

It has been calculated for the proposed field uses after how many days the concentration in soil (calculated over 20 cm; this is considered to be the relevant soil layer) reaches 25 ug/kg soil (0.025 mg/kg). Calculations are based on the maximum non-normalised field DT50 of 196 d (according to HTB 1.0/Evaluation Manual). See Table E.6.

Table E.6 Number of days to reach residue <0.025 mg/kg soil (20 cm)

Use	Substance	Rate [kg a.s./ha]	Frequency/ interval (days)	Fraction on soil	PECsoil 5 cm [mg a.s./kg]	Residue in soil < 0.025 mg/kg after ... d (20 cm soil layer)
Apples and pears	imidacloprid	0.105	2/7	0.2	0.055	<0 d
Floriculture (field)	item	0.084	2/7	0.8	0.177	162 d
Flowerbulbs and bulbflowers, (field)	item	0.07	3/7	0.8	0.219	220 d
Flowerbulbs and bulbflowers (dipping)	item	0.210	1/-	1	0.280	290 d
Tree nursery and perennial (field)	item	0.084	2/7	0.8	0.177	162 d
Chicory (spray treatment in seed drill)	item	0.0875	1/-	1	0.117	45 d

The Table above shows that for apple and pear, succeeding crops are not a problem (furthermore, succeeding crops are not expected since orchards are permanent crops).

For the other crops, the time period is indicated after which it can be said with certainty that the residue level in nectar and pollen of an untreated flowering crop will be at or below a level that is harmless for bees. For all crops, this period is < 1 year.

Aanvullende vraag:

The applicant is requested to address the risk of bee-attractive succeeding crops (imidacloprid-treated and - untreated) of the spray field uses in floriculture, flowerbulbs and bulb flowers, tree nursery and perennials and chicory of Admire O-Teq and Admire.

Mogelijke restrictie: gedurende de genoemde periode geen voor bijen aantrekkelijk volggewas plaatsen. Andere volggewassen zijn wel mogelijk, mits niet behandeld met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding. Na de genoemde periode mogen alle soorten volggewassen worden geteeld, op voorwaarde dat deze niet behandeld zijn met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding.

Soil treatments

Admire

Nectar and pollen of succeeding crops

Succeeding crops may flower after application and then contain the active substance. Studies to determine residues in succeeding crops have shown that the residue level of imidacloprid is not expected to be higher than 2 ppb and that the metabolites are not of concern (see discussion above, field spray uses of Admire O-Teq and Admire). The dose rate used in these studies is slightly lower than the dose rate used in the soil treatment.

It has been calculated for the proposed field uses after how many days the concentration in soil (calculated over 20 cm; this is considered to be the relevant soil layer) reaches 25 µg/kg soil (0.025 mg/kg). Calculations are based on the maximum non-normalised field DT50 of 196 d (according to HTB 1.0/Evaluation Manual). See Table E.7.

Table E.7 Number of days to reach residue <0.025 mg/kg soil (20 cm)

Use	Rate [kg a.s./ha]	Frequency/ interval (days)	Fraction on soil	Residue in soil < 0.025 mg/kg after ... d (20 cm soil layer)
Cabbages, tray treatment or phytodrip	0.140	1/-	1	176 d

The Table above shows that for the proposed uses in cabbages, after 176 d it can be said with certainty that the residue level in nectar and pollen an untreated flowering crop will be at or below a level that is harmless for bees.

Aanvullende vraag:

The applicant is requested to address the risk of bee-attractive succeeding crops (imidacloprid-treated and untreated) of the soil treatment uses of Admire.

Mogelijke restrictie: gedurende de genoemde periode geen voor bijen aantrekkelijk volggewas plaatsen. Andere volggewassen zijn wel mogelijk, mits niet behandeld met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding. Na de genoemde periode mogen alle soorten volggewassen worden geteeld, op voorwaarde dat deze niet behandeld zijn met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding.

Merit turf

Nectar and pollen of flowering weeds

It should be considered whether it is necessary to explicitly only allow Merit Turf for use on intensively managed fields: golf greens and turf.

Voorstel Ctgb: bovenstaande vermelden in WGGA.

Monami en Amigo Flex

Nectar and pollen of flowering crop

Omdat de dosering van deze toepassingen hoger ligt dan de higher tier studies die beschikbaar zijn is de volgende vraag gesteld:

The applicant is requested to address the effects of imidacloprid to bumblebees from the soil treatment in potatoes.

Nectar and pollen of flowering succeeding crops

Succeeding crops may flower after application and then contain the active substance. Studies to determine residues in succeeding crops have shown that the residue level of imidacloprid is not expected to be higher than 2 ppb and that the metabolites are not of concern (see discussion above, field spray uses of Admire O-Teq and Admire). However, the dose rate used in these studies is lower than the dose rate of Monami and Amigo Flex.

It has been calculated for the proposed field uses after how many days the concentration in soil (calculated over 20 cm; this is considered to be the relevant soil layer) reaches 25 ug/kg soil (0.025 mg/kg). Calculations are based on the maximum non-normalised field DT50 of 196 d (according to HTB 1.0/Evaluation Manual). See Table E.8.

Table E.8 Number of days to reach residue <0.025 mg/kg soil (20 cm)

Use	Rate [kg a.s./ha]	Frequency/ interval (days)	Fraction on soil	Residue in soil < 0.025 mg/kg after ... d (20 cm soil layer)
Potato, soil treatment	0.175	1/-	1	240 d

The Table above shows that for the proposed uses in potatoes, after 240 d it can be said with certainty that the residue level in nectar and pollen an untreated flowering crop will be at or below a level that is harmless for bees.

Aanvullende vraag:

The applicant is requested to address the risk of bee-attractive succeeding crops (imidacloprid-treated and untreated) of the soil treatment uses of Monami and Amigo Flex.

Mogelijke restrictie: gedurende de genoemde periode geen voor bijen aantrekkelijk volggewas plaatsen. Andere volggewassen zijn wel mogelijk, mits niet behandeld met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding. Na de genoemde periode mogen alle soorten volggewassen worden geteeld, op voorwaarde dat deze niet behandeld zijn met imidacloprid of een andere neonicotinoïde-verbinding.

Seed treatments

Gaicho, Gaicho Rood, Guacho Tuinbouw

Direct exposure off-field

Restrictiezinne voor de toepassing in mais:

Behandeld zaad mag bij het opzakken geen hoger stofgehalte hebben dan 0,75 g stof per 100.000 zaden (volgens de Heubach-methode).

Om de bijen te beschermen moet blootstelling via stofdrift geminimaliseerd worden. Om dit te bereiken dienen bij het uitzaaien van het behandelde zaad specifieke instructies gevolgd te worden die vermeld staan op de zakken behandeld zaad.

Het volgende moet worden vermeld op de zakken met behandeld zaad:

Voor het zaaien

Breng bij het vullen het eventueel aanwezige stof onderin de zaaizaadzak niet over in de zaaimachine.

Bij het zaaien

Zaai geen behandeld zaad bij sterke wind en zaai de aanbevolen hoeveelheid zaaizaad.

Wanneer een pneumatische zaaimachine wordt gebruikt, moet de luchtstroom met eventueel daarin aanwezig stof van behandeld zaad naar het grondoppervlak of in de grond worden gericht via zogenaamde deflectoren.

Nectar and pollen of succeeding crops

It is not known how high the residues would be in imidacloprid-treated succeeding crops. Accumulation in soil may cause increase in residue levels after several years of imidacloprid use.

Aanvullende vraag: The applicant is requested to address this issue.

Mogelijke restrictie: geen met imidacloprid behandeld volggewas gedurende een bepaalde periode (grootte periode???)

Tevens zou geen volggewas behandeld met een andere neonicotinoïde mogen worden toegestaan gedurende die bepaalde periode.

Non-professional uses

Admire N Pin

Restrictiezin:

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als insectenbestrijdingsmiddel bij kamerplanten binnenshuis.

Provado garden

Direct exposure

Since imidacloprid is very toxic to bees, exposure should be avoided. With this aim, the following restriction is indicated on the label (since April 2011):

Gevaarlijk voor bijen en hommels. Niet gebruiken op of in de buurt van bloeiende planten en bloeiende onkruiden.

Indirect exposure

Flowering crops

Aanvullende vraag: The risk via this route is not considered to be high considering the patchy and relatively small application of the non-professional use as compared to the professional use. However, the applicant is requested to address this issue for the uses in ornamentals and orchards.

Flowering weeds

Aanvullende vraag: The risk via this route is not considered to be high considering the patchy and relatively small application of the non-professional use as compared to the professional use. However, the applicant is requested to address this issue for all uses.

Biocidal uses: Professional uses against ants

Maxforce Quantum

Exposure of bees is considered to be negligible from the indoor use of Maxforce Quantum, which thus has an acceptable risk to bees. However, since the attractivity to bees of the gel is unknown, some exposure to bees cannot be excluded from the outdoor use of Maxforce Quantum.

Aanvullende vraag: The applicant is requested to address this risk.

Mogelijke restrictie: toepassing beperking tot indoor use.

Public literature

Based on the available information it cannot be concluded that there is a link between imidacloprid and the relatively high winter mortality in honeybee colonies observed in the Netherlands in recent years. Clearly, bee decline is caused by (an interaction of) a number of factors. Therefore, there is currently not enough evidence to justify a ban of imidacloprid or of neonicotinoid products based on public literature. It should be noted that other (European and elsewhere) countries have not taken such steps either (with some exceptions where clear acute bee poisoning due to suboptimal sowing circumstances was observed; this has not been the case in the Netherlands).

Ctgb is considering to request a monitoring programme to further investigate the role that neonicotinoid substances play in bee decline. As this is suggested in the 'Inclusion Directive'. A decision on this matter will be taken at the end of the re-evaluation.

Thiamethoxam

Spray uses: Actara

Direct exposure via spray

In-field:

Restrictiezin:

Dit middel is gevaarlijk voor bijen en hommels. Om de bijen en andere bestuivende insecten te beschermen mag u dit product niet gebruiken op in bloei staande gewassen of op niet-bloeiende gewassen wanneer deze actief bezocht worden door bijen en hommels. Gebruik dit product niet wanneer bloeiende onkruiden aanwezig zijn. Verwijder onkruid voordat het bloeit. Gebruik is wel toegestaan op bloeiende planten in de kas mits er geen bijen of hommels in de kas actief naar voedsel zoeken. Voorkom dat bijen en andere bestuivende insecten de kas binnenkomen door bijvoorbeeld alle openingen met insectengaas af te sluiten.

Discussiepunten:

- wanneer spreken we van bloei?
- handhaafbaarheid van zinsdeel 'niet-bloeiende gewassen wanneer deze actief bezocht worden door bijen en hommels' is twijfelachtig.
- is het geel gearceerde gedeelte voldoende duidelijk?

Also, crop-specific restrictions in application timing should be included:

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als insectenbestrijdingsmiddel als

I. Gewasbehandeling

- *in de onbedekte teelt van bloemisterijgewassen, met dien verstande dat toepassing alleen is toegestaan vóór de bloei tot het zichtbaar worden van de eerste bloemknoppen alsmede na de bloei*
- *in de onbedekte teelt van boomkwekerijgewassen en vaste planten, met dien verstande dat toepassing alleen is toegestaan vóór de bloei tot het zichtbaar worden van de eerste bloemknoppen alsmede na de bloei*

Zijn deze zinnen voldoende duidelijk voor de telers en de handhavers?

Off-field

Restrictiezinnen:

Om bijen te beschermen is toepassing van het middel uitsluitend toegestaan indien gebruik wordt gemaakt van één van de onderstaande driftreducerende maatregelen:

In aardappels:

- *conventionele spuitmachine met een lage spuitboomhoogte (30 cm boven de top van het gewas) in combinatie met een driftarme spuitdop en een kantdop; of*
- *conventionele spuitmachine met een lage spuitboomhoogte (30 cm boven de top van het gewas) in combinatie met een driftarme Venturidop en een kantdop; of*
- *conventionele spuitmachine met een driftarme spuitdop en een kantdop in combinatie met luchtondersteuning.*

In bloemisterijgewassen, boomkwekerijgewassen en vaste planten (tegen luis), met uitzondering van laanbomen:

- *conventionele spuitmachine met een lage spuitboomhoogte (30 cm boven de top van het gewas) in combinatie met een driftarme spuitdop en een kantdop; of*
- *conventionele spuitmachine met een lage spuitboomhoogte (30 cm boven de top van*

- het gewas) en een driftarme Venturidop + kantdop; of*
- *conventionele spuitmachine met een driftarme spuitdop en een kantdop in combinatie met luchtondersteuning.*

In bloemisterijgewassen, boomkwekerijgewassen en vaste planten (tegen witte vlieg), met uitzondering van laanbomen:

conventionele spuitmachine met een lage spuitboomhoogte (30 cm boven de top van het gewas) en een driftarme Venturidop + kantdop, in combinatie met luchtondersteuning.

In boomkwekerijgewassen (laanbomen):

Het middel in de onbedekte teelt van hoge boomkwekerijgewassen niet toepassen in de buitenste 5 meter van het gewas; daarnaast dienen op een strook van 5 meter vanaf het midden van de laatste bomenrij geen bloeiende planten aanwezig te zijn.

With these restrictions, the risk to bees from direct exposure in the off-field area is expected to be acceptable.

Indirect exposure via systemic working mechanism

Nectar and pollen of the crop

Aanvullende vraag short-term risk:

No short-term adverse effects on adult bees are expected from the proposed field applications of Actara in floriculture, tree nursery and perennials against aphids, and in the spray treatment of potatoes with application rate below 60 g a.s./ha. The use against whitefly has a dose rate of 100 g a.s./ha and is not covered by the field trial. For the use in floriculture, tree nursery and perennials against whitefly, the applicant is requested to provide more information to show that the short-term risk via nectar and pollen of the crop is low.

Mogelijke restrictie: alleen toepassing van het middel na de bloei van de betreffende gewassen toestaan.

Aanvullende vraag longer-term risk:

The applicant is requested to address the long-term effects of thiamethoxam for all field uses of Actara.

Mogelijke restrictie: alleen toepassing van het middel na de bloei van de betreffende gewassen toestaan.

Seed treatments: Cruiser-middelen

Direct exposure off-field

Restrictiezinnen voor de toepassing in mais:

Behandeld zaad mag bij het opzakken geen hoger stofgehalte hebben dan 0,75 g stof per 100.000 zaden (volgens de Heubach-methode).

Om de bijen te beschermen moet blootstelling via stofdrift geminimaliseerd worden. Om dit te bereiken dienen bij het uitzaaien van het behandelde zaad specifieke instructies gevolgd te worden die vermeld staan op de zakken behandeld zaad.

Het volgende moet worden vermeld op de zakken met behandeld zaad:

Voor het zaaien

Breng bij het vullen het eventueel aanwezige stof onderin de zaaizaadzak niet over in de zaaimachine.

Bij het zaaien

Zaai geen behandeld zaad bij sterke wind en zaai de aanbevolen hoeveelheid zaaizaad.

Wanneer een pneumatische zaaimachine wordt gebruikt, moet de luchtstroom met eventueel daarin aanwezig stof van behandeld zaad naar het grondoppervlak of in de grond worden gericht via zogenaamde deflectoren.

Restrictiezin voor de toepassing in erwten:

Behandeld zaad mag bij het opzakken geen hoger stofgehalte hebben dan 0,1 g stof per 100 kg zaden (volgens de Heubach-methode).

The applicant has recently submitted a request for change of the Statutory Instructions for Use (they now propose a dust drift level of 0.075 g dust/100.000 seeds and a revised dose rate of 30 mL product/100.000 seeds). This request is still under evaluation. The restriction sentence may be revised in the near future after assessment of the request for change.

Indirect exposure via systemic working mechanism

Laboratory studies

Based on the above laboratory studies, the level at which no adverse effects are expected is ca. 10 µg/kg. This is an indicative value since it is unclear if the NOEC values for return flight ability, feed consumption and tropholactic interactions would be lower than 25 and 100 µg/kg, respectively, if those studies would have had a longer duration.

Aanvullende vraag: The applicant is requested to address this issue.

Exposure via flowering crops

The period of flowering for peas is considered to be covered by the exposure period tested in the monitoring studies (up to three weeks). The dose rate in peas (104 g a.s./ha) is however higher than in the monitoring studies (ca. 80 g a.s./ha).

Aanvullende vraag: For the uses in peas the applicant is requested to provide further information about the long-term effects on honeybees.

Exposure via succeeding crops

Exposure may occur via flowering succeeding crops. The flowering period of these may be variable. Long-term effects of exposure for a longer period than three weeks have not been studied. Furthermore, although most of the residue trials indicate that residues in pollen and nectar always stay below the provisional NOEC of 10 µg/kg, residues in nectar and pollen taken from bees foraging in untreated succeeding crops which followed two subsequent treated crops were occasionally above 10 µg/kg. Furthermore, the NOEC of 10 µg/kg is a provisional value and should be confirmed.

Aanvullende vraag: The long-term effects from flowering succeeding crops should be further addressed by the applicant.

Mogelijke restrictie: geen voor bijen aantrekkelijke volggewassen toestaan.

Exposure via honey dew

For maize and sugar beets, the product is also expected to control aphids, but this has not been addressed by the applicant up till now.

Aanvullende vraag: The applicant is requested to confirm that the risk from honeydew in maize and sugar beets is acceptable.

Non-professional uses

Axoris Quick-Gran en Axoris Quick-Sticks

Restrictiezin:

Toegestaan is uitsluitend het gebruik als insectenbestrijdingsmiddel op sierplanten in potten en bakken binnenshuis.

Professional biocidal uses

Agita 10 WG

Aanvullende vraag:

The applicant is requested to address the risk to honeybees from the use of Agita 10 WG (since the a.s. is systemic and persistent, it may occur in flowering plants growing in fields on which manure from treated stables is spread).

Public literature

Based on the available information it cannot be concluded that there is a link between thiamethoxam and the relatively high winter mortality in honeybee colonies observed in the Netherlands in recent years. Clearly, bee decline is caused by (an interaction of) a number of factors. Therefore, there is currently not enough evidence to justify a ban of thiamethoxam or other neonicotinoid products based on public literature. It should be noted that other (European and elsewhere) countries have not taken such steps either (with some exceptions where clear acute bee poisoning due to suboptimal sowing circumstances was observed; this has not been the case in the Netherlands).

Ctgb is considering to request a monitoring programme to further investigate the role that neonicotinoid substances play in bee decline. As this is suggested in the 'Inclusion Directive'. A decision on this matter will be taken at the end of the re-evaluation.

Clothianidin

Seed treatments

Direct off-field exposure from dust from treated seed

Aanvullende vraag:

Based on the available data, it cannot be excluded that there may be some mortality from exposure to dust in the off-field area directly after sowing. It is expected that there will be no long-term adverse effects on honeybee colonies. However, this should be confirmed by statistical hypothesis testing (e.g. a pre-post repeated measures design) of the Garrido study and re-analysis of the Liepold studies.

Restrictiezinnen voor mais:

Behandeld zaad mag bij het opzakken geen hoger stofgehalte hebben dan 0,75 g stof per 100.000 zaden (volgens de Heubach-methode).

Om de bijen te beschermen moet blootstelling via stofdrift geminimaliseerd worden. Om dit te bereiken dienen bij het uitzaaien van het behandelde zaad specifieke instructies gevolgd te worden die vermeld staan op de zakken behandeld zaad.

Het volgende moet worden vermeld op de zakken met behandeld zaad:

'Voor het zaaien

Breng bij het vullen het eventueel aanwezige stof onderin de zaaizaadzak niet over in de zaaimachine.

Bij het zaaien

Zaai geen behandeld zaad bij sterke wind en zaai de aanbevolen hoeveelheid zaaizaad.

Wanneer een pneumatische zaaimachine wordt gebruikt, moet de luchtstroom met eventueel daarin aanwezig stof van behandeld zaad naar het grondoppervlak of in de grond worden gericht via zogenaamde deflectoren.'

Indirect exposure via systemic working mechanism

Residues in treated crops

Aanvullende vraag:

it is unclear if long-term adverse effects are expected on honeybee colonies when exposed to flowering maize treated with Poncho Rood at the proposed rate. Adverse effects are not expected, since the residues in maize pollen will be below the provisional NOEC of 10 ug/kg. However, to confirm this expectation, the applicant is requested to confirm the NOEC (since it is in part based on data not owned by the applicant), to submit a statistical analysis of the data in the long-term studies and to address the concerns of the evaluator regarding the acceptability of the third Hecht-Rost study (in Languedoc-Roussillon).

Residues in succeeding crops

Based on the available information, long-term effects from flowering succeeding crops after both maize and beets cannot be excluded.

Aanvullende vraag: The risk from flowering succeeding crops after the use of clothianidin as seed treatment should be further addressed by the applicant.

Mogelijke restrictie: geen voor bijen aantrekkelijke volggewassen toestaan.

Honeydew

Aanvullende vraag:

According to the new EPPO scheme (2010), exposure to contaminated honeydew is not considered relevant in the case of soil and seed treatments, unless the compound is highly selective towards non-aphid insects (see note 4 EPPO scheme). Although the risk is thus in principle expected to be low, the applicant is requested to supply more information, i.e. on the selectivity of clothianidin for aphids compared to bees, and if necessary a further risk assessment.

Public literature

Based on the available information it cannot be concluded that there is a link between clothianidin and the relatively high winter mortality in honeybee colonies observed in the Netherlands in recent years. Clearly, bee decline is caused by (an interaction of) a number of factors. Therefore, there is currently not enough evidence to justify a ban of clothianidin or other neonicotinoid products based on public literature. It should be noted that other (European and elsewhere) countries have not taken such steps either (with some exceptions where clear acute bee poisoning due to suboptimal sowing circumstances was observed; this has not been the case in the Netherlands).

Ctgb is considering to request a monitoring programme to further investigate the role that neonicotinoid substances play in bee decline. As this is suggested in the 'Inclusion Directive'. A decision on this matter will be taken at the end of the re-evaluation.

Fipronil

Buiten reikwijdte verzoek

